Eżamijiet ta` Nofs is-Sena

Kulleġġ Maria Reġina

Sena Skolastika 2015/2016

Is-Sitt Sena | **Studji Soċjali** | Ħin: Siegħa

Isem:____________________________________

Klassi:____________________________________

Skola: ____________________________________

Marka Totali

Il-Belt Valletta

Eżerċizzju 1: Min kien?

Ġlormu Cassar | **Francesco Laparelli**

jew

1. Ippropona biex l-ewwel jinbena mill-ġdid Forti Sant' Iermu sabiex isservi ta' difiża.	
2. Ħa ħsieb li x-xogħol isir.	
3. Kien il-perit tal-Papa.	
4. Fassal il-pjanti tal-aktar binjiet importanti fil-belt il-ġdida, fosthom: il-Knisja Konventwali, il-Palazz Maġistrali u l-bereġ.	
5. Ġab miegħu minn flusu 500 ħaddiem.	Francesco Laparelli
6. Kien il-perit tal-Ordni.	
7. Għamel il-pjanta bażika tal-belt.	

(6 x 2 marka = 12-il marka)

Eżerċizzju 2: **Ikteb numri fl-ordni** biex turi l-proċess ta' kif bdiet il-Belt Valletta.

	Il-Granmastru Jean de Valette ried jibni belt ġdida u ikkonvinċa lill-kavallieri biex ma jitilqux.
	Il-Granmastru Del Monte ried li l-kavallieri jmorru joqogħdu malajr fil-Belt u hekk sar fl-1571.
	Laparelli għamel il-pjanta u ntagħżlet l-għolja Xiberras.
	Il-perit Malti Ġlormu Cassar ħa ħsieb ix-xogħol fosthom il-bini tal-bereġ tal-kavallieri.
1	L-Assedju l-Kbir ħalla ħerba kbira fuq il-fortifikazzjonijiet ta' madwar il-Port il-Kbir.
	Il-popolazzjoni bdiet dejjem tikber għax il-Maltin marru joqogħdu fil-belt fejn kellhom is-sigurta` u x-xogħol mal-Ordni.
	L-ewwel ġebla tal-belt il-ġdida tqiegħdet fit-28 ta' Marzu, 1566.
	Ir-Re Filippu II ta' Spanja flimkien mal-Papa bagħtu 6 000 suldat biex iħarsu lil Malta waqt li tkun qed tinbena l-belt.

(7 marki)

Eżerċizzju 3: **Wieġeb**

1. F'liema parti tal-belt Valletta jinsab il-Palazz tal-Granmastru?
   (Aqta' linja taħt ir-risposta t-tajba)

   a. fil-bidu b. fin-nofs ċ. mal-baħar

(marka)

2. Agħti 3 dettalji dwar il-faċċata tal-Palazz.

i) ____________________

ii) ____________________

iii) ____________________ *(3marki)*

3. Il-k____________huma lussużi, imdaqqsin, b'saqaf għ____________ u mimlijin pitturi ta' ____________________.

(3marki)

4. Semmi waħda mis-swali li nsibu f'dan il-Palazz:____________________.

(marka)

5. Barra l-Palazz tal- Granmastru, semmi binja oħra importanti li bnew fi żmien il-kavallieri. ____________________

(marka)

L-Assedju l-Kbir

Eżerċizzju 4: **Poġġi** dawn il-kliem f'posthom.

San Mikiel	Jean De Valette	Sant' Iermu	Toni Bajada	Dragut
Sulejman	Don Garcia Toledo	Sant' Anġlu	Piali` Paxa`	Mustafa` Paxa`

1. ______________________ kien il-Granmastru tal-Ordni ta' San Ġwann waqt l-Assedju l-Kbir.
2. Is-Sultan Tork ______________________ bagħat lis-suldati tiegħu biex jattakkaw lill-Maltin u lill-kavallieri.
3. ____________________ kien iwassal messaġġi bl-għawm bejn Sant' Iermu u Sant' Anġlu.
4. Bis-saħħa tal-għajnuna ta' _____________________, viċi-re ta' Spanja ġie fi tmiemu l-Assedju l-Kbir.
5. ______________________ kien imexxi l-flotta Torka.
6. Il-ġeneral tas-suldati Torok kien ______________________.
7. Il-furban Tork ______________________ tilef ħajtu waqt l-attakk fuq Sant' Iermu.
8. Il-Forti _______________________ kien fit-tarf tal-għolja Xiberras.
9. Il-Birgu kien imħares mill-Forti ______________________.
10. Il-Forti _______________________ kien iħares l-Isla.

(10 marki)

Eżerċizziu 5: Ikteb **Veru** iew **Falz.**

1. Il-Flotta Torka tħalliet fil-Port ta' Marsamxett.	
2. It-Torok għamlu l-kamp tagħhom il-Marsa.	
3. L-ewwel attakk tat-Torok kien fuq Sant' Iermu.	
4. It-Torok rebħu l-Forti Sant' Anġlu u l-Forti San Mikiel.	
5. Qabel l-Assedju, l-Kavallieri u l-Maltin avvelenaw il-bjar tal-ilma.	
6. It-Torok attakkaw lil Malta fl-1565.	

(6 marki)

Eżerċizzju 6: Immarka dawn il-postijiet fuq il-mappa billi **tikteb l-ittra fil-kaxxa** skont l-isem tal-post.

a. Il-Port il-Kbir

b. Il-Port ta' Marsamxett

ċ. Forti Sant' Iermu

d. Isla

e. Birgu

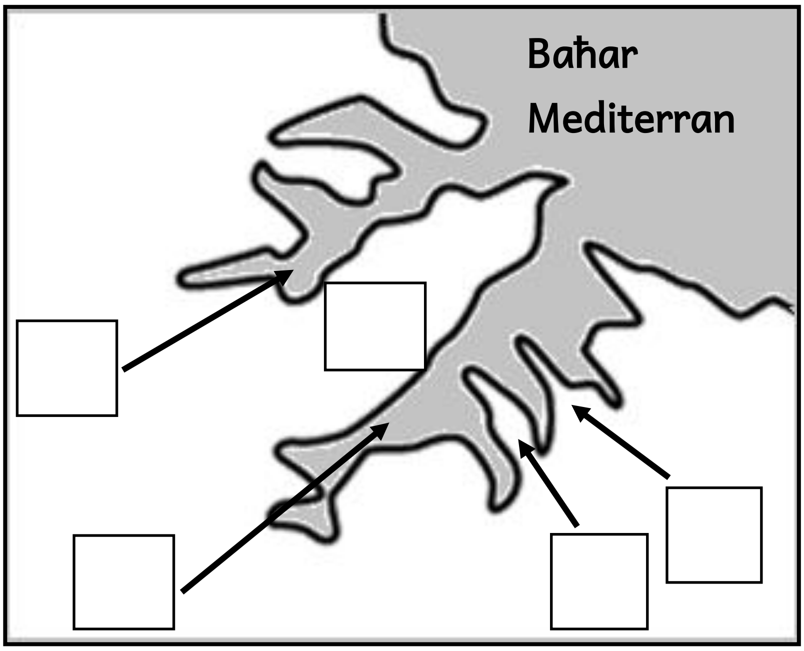

(5 marki)

L-Iskart

Eżerċizzju 7: **Imla l-vojt** bir-risposta t-tajba.

1. X'jissejjaħ skart li ġej:

a. mid-djar - ____________________

b. mill-fabbriki - ____________________

ċ. mill-industrija tal-bini -____________________

(3 marki)

2. Semmi tliet tipi ta' skart li ġej:

a. mid-djar:

____

____

____

b. mil-lukandi u ristoranti:

____

____

____

ċ. mill-fabbriki:

____

____

____

d. minn siti ta' kostruzzjoni:

____

____

____

(4 x 3 marki =12-il marka)

3. a. Agħti t-tifsira ta' riċiklaġġ:

____

____

(2 marki)

b. Biex ir-riċiklaġġ ikun possibli, rridu nitgħallmu nisseparaw l-iskart. Aħna nistgħu nagħmlu dan permezz tal- *bring-in-sites.*

Semmi l-erba' tipi ta' kontenituri li nsibu fil-*bring-in-sites*.

1	
2	
3	
4	

(4 marki)

ċ. Huwa importanti li nħaddmu l-prinċipju tat-3 R's, li huma:

1. ____________________ 2.____________________ 3.____________________

(3 marki)

Eżerċizzju 8: **Aqra** u **wieġeb** skont kif mitlub.

Trevor, għadu kemm wiret biċċa art li qiegħda mdawra bi ħdura. F'moħħu għandu li minnha jagħmel ġid lill-poplu Malti. Ħareġ b'żewġ ideat. Aqra u ara liema idea hija meqjusa bħala **Żvilupp Sostenibbli** u liema hi **Żvilupp mhux Sostenibbli.**

a.

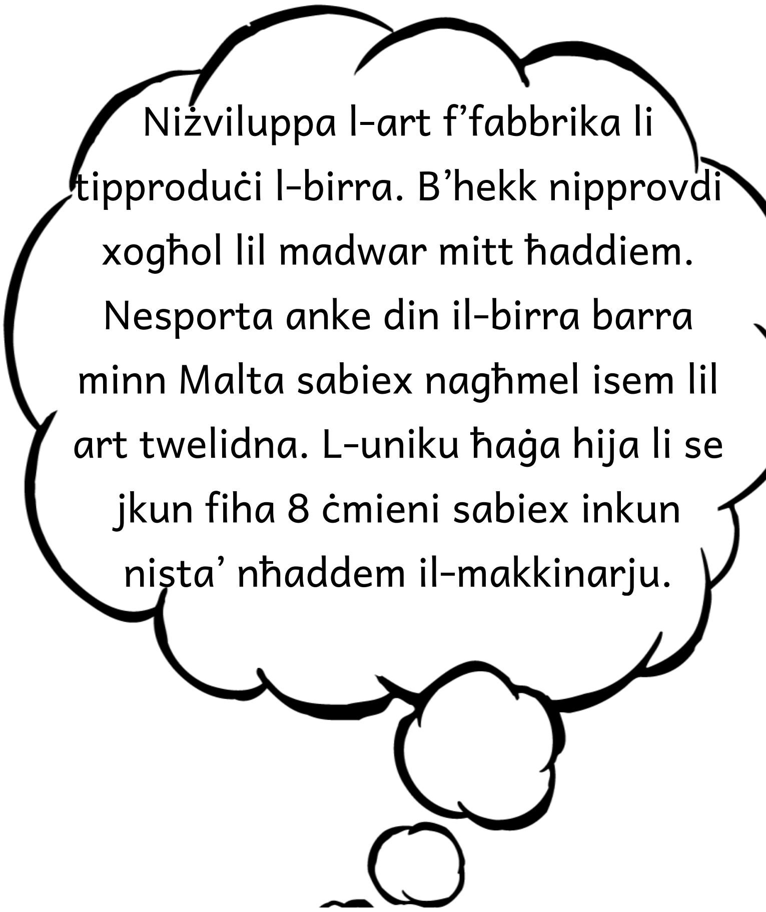

b.

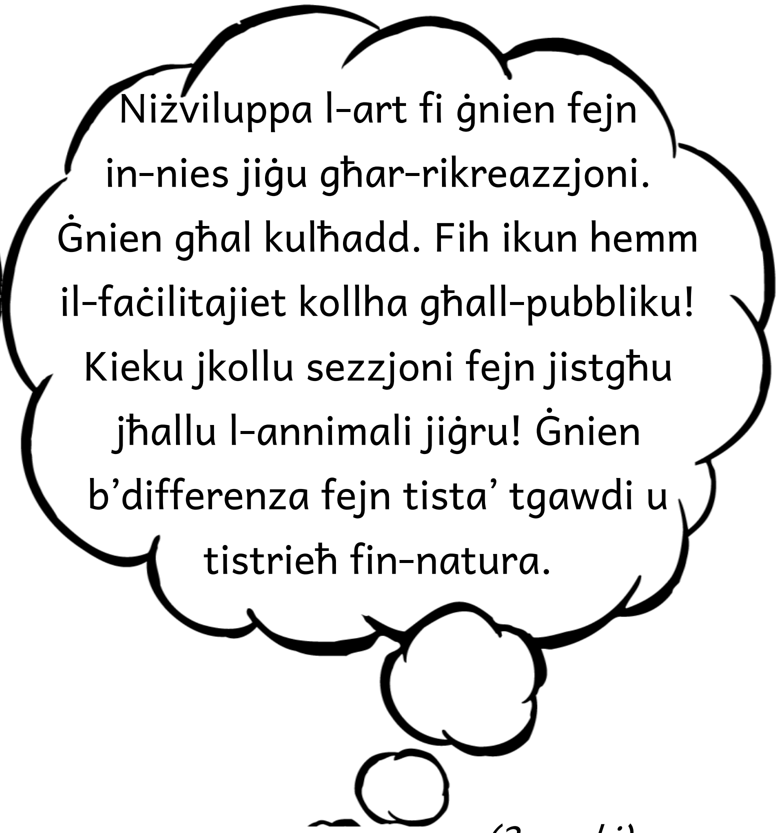

(2 marki)

1. a. ____________________ b. ____________________

2. F'sentenza spjega :

a. Żvilupp sostenibbli

____

____

____

(marka)

b. Żvilupp mhux sostenibbli

____

____

____

(marka)

Meta żvilupp ma jkunx sostenibbli nkunu qegħdin nagħmlu ħsara lil:

a. ____

b. ____

ċ. ____

(3 marki)

TMIEM IL-KARTA